

Posudek na diplomovou práci
ROLE STARŠÍCH SOUROZENCŮ A JEJICH PŮSOBNÍ
NA ROZVOJ MLADŠÍCH SOUROZENCŮ,

kterou předkládá Václav Chytrý

Diplomový projekt se zaměřil na sourozenecké vztahy, které významně vstupují do vývoje a rozvoje jedince a mají dlouhodobý charakter. Podoba vzájemné sourozenecké interakce v průběhu života vykazuje značnou dynamiku. Proto problematika sourozeneckých vztahů zahrnuje celou řadu relevantních psychologických souvislostí, které si rozhodně zaslouží pozornost.

Diplomová práce je tradičně členěná na část teoretickou a empirickou, což odpovídá jejímu zaměření. V obou částech je dobře strukturovaná: teoretická část jako celek tvoří vhodný poznatkový základ pro realizování a naplnění výzkumných cílů projektu, empirická část přehledně představuje výsledky zajímavého šetření vztahu starších a mladších sourozenců, nechybí kvalitní diskuze a stručný závěr.

Teoretická část je tematicky jasně vymezená, sevřená, věnuje se vybraným aspektům sourozeneckých vztahů. Zaměřuje se na faktory působící ve vztazích mladších a starších sourozenců v kontextu rodiny a rodinných vztahů, orientuje pozornost na oblasti a specifika působení starších sourozenců. Autor dobře zpracoval řadu našich a zejména zahraničních odborných pramenů, takže i právě tato část diplomové práce přináší vcelku nové informace, které překračují obvyklý odborně populární (či populární) ráz textů, které se věnují sourozeneckým vztahům. Autor akceptuje poznatky, které uvažují o možnostech výchovného působení starších sourozenců a využívá je ve vlastním empirickém šetření. (Možná je vhodné doplnit, že vychází též z vlastních zkušeností staršího sourozence.)

Empirická část je přehledná, vhodně strukturovaná, je uvedena hlavním výzkumným cílem, na který navazují zkoumané předpoklady a výzkumné otázky. V dílčích kapitolách věnovaných metodám, popisu zkoumaného souboru (n=404) či pilotnímu výzkumu nenalézám žádná problematická místa. Působení starších sourozenců autor zjišťoval od mladších sourozenců. Vše, s čím jsme se seznámili v teoretické části, můžeme ve výsledcích vlastního šetření autora zjišťovat právě v části empirické. Výsledky jsou přehledně prezentovány v 5. kapitole, 6. kapitola je věnována shrnutí výsledků, což je čtenářsky hodné ocenění. Výsledky považuji za zajímavé (zejména ty, které se týkají sourozeneckých dyád a pohlaví sourozenců), inspirativní pro poradenskou praxi. Diskuze je adekvátní reflexí autora nad realizací diplomového projektu a jeho výsledky. S určitými rozpaky přijímám, že autor používá pro působení starších sourozenců na mladší pojem *výchovný styl* jako v případě rodičovských stylů výchovy. Bylo by možné působení staršího sourozence pojmenovat jinak? Jak by bylo možné postupovat při vytvoření dotazníku sourozeneckých vztahů? Často na samém konci práce se otevírají nové otázky. Na kterých z nich by začal autor pracovat nyní?

Václav Chytrý předložil práci, která **splňuje požadavky na diplomové práce kladené**. Doporučuji proto, aby se práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie UK FF v Praze. Zároveň komisi navrhuji diplomovou práci hodnotit známkou **výborně**.